

den sydafrikanske apartheid-politik atter sat på generalforsamlingens dagsorden. I et memorandum derom udtaltes det bl. a., at racepolitikken i Sydafrika var en fortsat krænkelse af pagten.

Spørgsmålet blev henvist til det særlige politiske udvalg, som vil debattere det under 2. delsamling.

13. Forbindelserne mellem europæiske stater med forskelligt politisk og socialt system.

(Dagsordenens punkt 75).

Rumænien har foreslået dette punkt, som i sin helhed lyder: Foranstaltninger på regionalt niveau med henblik på at forbedre forbindelserne mellem europæiske nabostater med forskelligt politisk og socialt system, og i et memorandum herom erklæret, at det ville være vigtigt, om de pågældende regeringer erklærede sig imod enhver handling, som hæmmede udviklingen af venskabelige forbindelser, og at de optog forhandlinger om at få løst foreliggende problemer sig imellem.

Sagen henvistes til det særlige politiske udvalg, som vil drøfte den under generalforsamlingens 2. delsamling.

14. Støtteappell vedrørende nye staters bestræbelser for uafhængighed.

(Dagsordenens punkt 77).

Czekoslovakiet foreslog dette spørgsmål sat på dagsordenen, og af et memorandum derom fremgik det, at det havde forbindelse med afviklingen af kolonistyre. I næsten alle tilfælde af opnåelse af uafhængighed, udtaltes det, forsøgte kolonimagterne at opretholde politisk, militær og økonomisk indflydelse i de nye lande og at „tvinge dem til at deltage i forskellige økonomiske og politiske grupper samt at oprette militære baser på deres område“.

Sagen blev henvist til det særlige politiske udvalg og vil blive behandlet af generalforsamlingens 2. del.

15. Tibetspørgsmålet.

(Dagsordenens punkt 78).

Tibetspørgsmålet blev optaget på 15. generalforsamlings dagsorden efter anmodning af Malaya og Thailand, som erindrede om den af 14. generalforsamling vedtagne resolution, hvori der påkaldtes respekt for det

tibetanske folks fundamentale rettigheder og dets karakteristiske kultur og religion. Da disse rettigheder stadig blev tilsidesat, udtalte de to stater håb om, at en ny overvejelse af sagen i FN ville bane vej for en genoprettelse af det tibetanske folks religiøse og borgerlige friheder.

Tibetspørgsmålet blev henvist direkte til plenarforsamlingen, som dog ikke nåede at behandle sagen under første delsamling. Sagen er på dagsordenen for anden delsamling.

16. Mauritien.

(Dagsordenens punkt 79).

Dette dagsordenspunkt var foreslået af Marokko, som i sin begrundelse havde anført, at Frankrig ville stille Marokko over for et *fait accompli* ved at give Mauritien uafhængighed, hvorved den endelige adskillelse fra „resten af marokkanske territorier“ ville indtræffe.

Første udvalg indledte drøftelsen af Mauritien-spørgsmålet den 15. november.

Under udvalgets drøftelser gjorde den marokkanske repræsentant gældende, at Mauritien, der rettelig udgjorde en integrerende del af Marokko, af Frankrig søgtes etableret som en unaturlig statsdannelse som led i en neo-kolonialistisk politik med fransk kontrol over landets naturrigdomme og økonomi og med franske militærbaser og atomforsøgsarealer; det nuværende mauritanske styre var en af Frankrig støttet marionetregering uden tilslutning fra den mauritanske befolkning, der var genstand for undertrykkelse og intimidering, og som aldrig havde haft lejlighed til frit at tilkendegive sin stilling til spørgsmålet om Mauritians genforening med Marokko.

Frankrigs repræsentant imødegik den marokkanske sagsfremstilling og argumentation og gjorde gældende, at Frankrig ikke var direkte involveret i sagen, men kun talsmand i FN for Mauritien, indtil denne stat gennem egne repræsentanter i FN selv kunne forsvare sine rettigheder, som Frankrig i øvrigt hverken moralsk eller juridisk var i stand til at nægte den.

Marokkos standpunkt støttedes under debatten af de arabiske lande med undtagelse af Tunis, hvis repræsentant i et indlæg kort før afstemningen gav udtryk for, at Tunis ikke kunne vende sig imod, at Mauri-